

Økologiske avløpssystemer er et dårlig alternativ for tettsteder - de må bare brukes der de har mulighet til å fungere

I den senere tiden har det vært betydelig oppmerksomhet omkring alternative systemer for avløp fra husholdninger og annet sanitært avløp. Av de alternative systemene er det de såkalte økologiske avløpssystemene som er av særlig interesse. Dette kan for eksempel være rotsone anlegg, annen bruk av plantevekster og andre organismer for omsetning av organisk stoff.

Enkelte synes å mene at dagens teknikk for oppsamling og rensing av kommunale avløp er kostbar og miljøfiendtlig.

De økologiske avløpssystemene krever meget store areal pr. person. Professor Peter Balmér i Sverige har beregnet arealbehovet for økologiske systemet til å være 200 ganger større pr. person enn de konvensjonelle vi bruker idag. Også når det gjelder energi og ressursbruk pr. person, kommer de konvensjonelle avløpssystemene meget gunstig ut. (Se artikkel av Balmér i dette nr. av VANN). Det krever derfor ikke stor innsikt for å kunne se at det i dag ikke finnes akseptable alternativer til dagens VA-teknikk i byer og tettsteder.

Når det gjelder resirkulering og gjenbruk, anvendes slammet fra avløpsrenseanleggene i hovedsak til fornuftige formål. Dette er jordforbedring, gjødsling og dekkmasse på søppelfyllinger.

I områder hvor man har hatt en viss fortetning med f.eks. hytter, eller omgjøring til helårsboliger, har man ofte hatt meget dårlige hygieniske erfaringer med alternative avløpsanlegg. Det er gjerne drikkevannsbrønnene som da blir infisert med kloakk som ikke blir renses godt nok i de separate anleggene. Den nærliggende løsningen blir ofte å gå over til konvensjonell VA-teknikk.

Økologiske avløpssystemer kan gi gunstige løsninger for mange hytter og boliger i spredt bebyggelse. Dette gjelder særlig i områder der avstanden til

det kommunale avløpsnett er stort, eller antall meter ledning pr. person blir urimelig høyt.

Vi mener det alltid skal foregå forskning og utprøving av alternative avløpssystemer. Norge har 300.000—400.000 hytter og ca. 1 million mennesker i spredt bebyggelse. Dette er en god grunn til å arbeide med muligheter og begrensninger for alternative avløpssystemer. Ikke minst begrensningene er viktig å finne i et land som alltid må regne med flere uker i året med kanskje $\div 20$ grader Celsius. Hvordan vil økologiske kloakksystemer virke da?

Det er mange dyrekjøpte erfaringer med de separate avløpsanleggene. Kommunene og privatfolk har ofte store problemer med løsninger som så fine ut, men som dessverre har vist seg ikke å virke.

Økologiske avløpssystemer bør utvikles og utprøves videre, men ikke i stor skala før man har mange års prøvedrift og under minst en vanlig gammeldags kald norsk vinter.

Ingen er idag tjent med å gi inntrykk av at man kan gå bort fra de vanlige VA-systemene i våre byer og tettsteder i overskuelig fremtid, men vi må arbeide for å tilpasse riktig løsning på riktig sted. For å klare det må vi forske på både konvensjonelle og alternative avløpssystemer.

NORSK VANNFORENING